

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА**

«Ветеринарна гігієна, санітарія, експертиза»

Рівень вищої освіти : третій (освітньо-науковий) рівень  
Ступінь вищої освіти: доктор філософії  
Галузь знань: 21 – Ветеринарна медицина  
Спеціальність: 212 – Ветеринарна гігієна, санітарія,  
експертиза

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Сумського НАУ

Протокол № 10 від 26.04. 2021 р.

Голова вченої ради

Академік НААН України  В.І Ладика

Введено в дію Наказом № 238-к від 02.06.2021р.

Ректор







Академік НААН України  В.І Ладика

## ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-наукової програми

«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

<b>Проектна група у складі:</b>	
<b>Керівник проектної групи:</b>	
доктор ветеринарних наук, професор завідувач кафедри епізоотології та паразитології	 О.І. Касяненко
<b>Члени проектної групи:</b>	
кандидат ветеринарних наук, доцент, декан факультету ветеринарної медицини	 О.Л. Нечипоренко
доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва	 Т.І. Фотіна
доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри вірусології, патанатомії та хвороб птиці ім. професора Панікара І.І.	 Р.В. Петров
доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри акушерства та хірургії	 О.І. Шкромада
аспірант кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва	 Т.М. Калюжна

## ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» Сумського національного аграрного університету у складі:

**Касяненко Оксана Іванівна** – керівник проектної групи, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри епізоотології та паразитології.

**Нечипоренко Олександр Леонідович** – кандидат ветеринарних наук, доцент, декан факультету ветеринарної медицини.

**Фотіна Тетяна Іванівна** – доктор ветеринарних наук, професор завідувач кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва.

**Петров Роман Вікторович** – доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри вірусології, патанатомії та хвороб птиці ім. професора Панікара І.І.

**Шкромада Оксана Іванівна** – доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри акушерства та хірургії.

**Калюжна Тетяна Миколаївна** – аспірант кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва.

**Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності  
212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**

<b>1. Загальна інформація</b>	
<b>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</b>	Сумський національний аграрний університет
<b>Рівень вищої освіти</b>	Третій (освітньо-науковий) рівень
<b>Ступінь вищої освіти</b>	Доктор філософії (Philosophy Doctor degree)
<b>Галузь знань</b>	21 Ветеринарна медицина
<b>Спеціальність</b>	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
<b>Офіційна назва освітньої програми</b>	Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
<b>Освітня кваліфікація</b>	Доктор філософії з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи
<b>Кваліфікація в дипломі</b>	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Спеціальність – 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» Освітня програма «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
<b>Тип диплому та обсяг освітньої програми</b>	одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
<b>Обмеження щодо форм навчання</b>	відсутні
<b>Наявність акредитації</b>	Акредитована. Рішення ухвалене на засіданні 26 січня 2021 р., протокол № 1 (44)
<b>Цикл / Рівень програми</b>	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
<b>Передумови</b>	Наявність вищої освіти другого (магістерського) рівня, (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) за спеціальностями: 211 «Ветеринарна медицина», 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза». Вимоги до вступників визначаються Правилами прийому на освітньо-наукову програму PhD доктор філософії.
<b>Мова викладення</b>	Українська, англійська
<b>Термін дії освітньої</b>	До 2023 р. (започаткована у 2016 р).

<b>програми</b>	
<b>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</b>	<a href="https://science.snau.edu.ua/aspirantura/">https://science.snau.edu.ua/aspirantura/</a>
<b>2. Мета освітньої програми</b>	
Підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі ветеринарної медицини з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи під час професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, здійснювати науково-педагогічну діяльність.	
<b>3. Характеристика освітньої програми</b>	
<b>Опис предметної області</b>	Науково-дослідницька, освітня, та фахова діяльність у галузі ветеринарної медицини за спеціальністю «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».
<b>Об'єкт вивчення</b>	Методологія науково-дослідної роботи; вітчизняна та світова література з досліджуваної тематики; встановлення закономірностей та обґрунтування особливостей будови і розвитку організму тварин за норми та патології; взаємозв'язок між природними та антропогенними об'єктами і процесами у тваринництві та ветеринарній медицині; технологічні процеси виробництва, переробки, зберігання, транспортування й реалізації харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження; освітня та громадська діяльність; розроблення науково-методичних вказівок та науково-практичних рекомендацій з підвищення ефективності різних напрямів спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».
<b>Цілі навчання</b>	Формування професійних, науково-дослідницьких та освітнянських компетентностей, необхідних для інноваційної професійної, науково-дослідницької і освітнянської діяльності та впровадження сучасних технологій у спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза». Створення умов для досягнення здобувачами здатності самостійно проводити наукові дослідження на міжнародно визнаному рівні; підтримка аспірантів як висококваліфікованих викладачів, науковців та експертів з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.
<b>Фокус програми:</b>	Освітньо-наукова програма сформована як

<p><b>загальний/ спеціальний</b></p>	<p>оптимальне поєднання академічних та фахових вимог, що дозволяє сформувати у аспірантів уміння обґрунтовувати вирішення проблем у галузі «Ветеринарної медицини» зі спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», планувати та проводити дослідження, використовуючи сучасну методологію досліджень, критично аналізувати дослідницькі проекти, співпрацювати з іншими дослідниками, в тому числі працювати у міждисциплінарній команді, передавати професійні знання.</p> <p>Дослідження закономірностей і розроблення науково-практичних основ, методів і підходів щодо захисту життя та/або здоров'я людей та тварин від впливу небезпечних чинників, які містяться у харчових продуктах або кормах через аналіз показників безпечності та якості харчових продуктів, побічних продуктів тваринного походження та наукове обґрунтування забезпечення санітарно-гігієнічного контролю ланцюга виробництва, переробки й обігу з метою гарантування їх безпечності та якості.</p>
<p><b>Теоретичний зміст предметної області</b></p>	<p>Поглиблене комплексне вивчення фундаментальних та прикладних наук спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».</p>
<p><b>Особливості програми</b></p>	<p><b>Освітня складова програми.</b> Програма передбачає 57 кредитів ЄКТС, з яких 42 кредити ЄКТС – за усіма циклами обов'язкових навчальних дисциплін (філософія науки, сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, Комунікації в науковому середовищі, методологія проведення наукових досліджень, дослід у ветеринарній медицині, моделювання та планування наукового експерименту, реєстрація прав інтелектуальної власності, організація і методика проведення навчальних занять, організація підготовки наукових публікацій, управління науковими проектами, іноземна мова за професійним спрямування, методика підготовки наукових праць іноземною мовою, педагогічна практика); ще 15 кредитів ЄКТС передбачено на дисципліни циклу спеціальної (професійної) підготовки (за вибором аспіранта).</p> <p><b>Наукова складова програми.</b> Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення</p>

	<p>власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді дисертації. Ця складова програми не вимірюється кредитами ЄКТС, а оформляється окремо у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта.</p> <p>Особливістю наукової складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза є те, що окремі складові власних наукових досліджень аспіранти зможуть виконувати під час вивчення дисциплін професійної підготовки.</p>
<p><b>Методи, методики та технології</b></p>	<p>Оволодіння методологією наукових досліджень та технологією експерименту, адекватними для вирішення поставлених наукових завдань з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.</p>
<p><b>4. Працевлаштування та продовження освіти</b></p>	
<p><b>Працевлаштування</b></p>	<p>Випускники мають широкі можливості для розвитку кар'єри залежно від їх особистих інтересів, зокрема: наукова, викладацька, експертна, управлінська, адміністративна діяльність в галузі ветеринарної медицини за спеціальністю «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».</p> <p>Рівень підготовки дозволяє розвивати професійну кар'єру, що базується на стратегічному мисленні та глибоких знаннях у галузі ветеринарної медицини (можливі посади згідно «Класифікатора професій ДК 003:2010»: викладач вищих навчальних закладів (2310.2), директор (керівник) малого промислового підприємства (фірми) (1312), завідувач лабораторії (науково-дослідної, підготовки виробництва) (1237.2), науковий співробітник-консультант (2223.1), молодший науковий співробітник (2223.1). науковий співробітник (2223.1). Місце працевлаштування: Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Головні управління Держпродспоживслужби області (міста, району), вищі навчальні заклади природничого спрямування, науково-дослідні інститути (станції, лабораторії), обласні та районні управління ветеринарної медицини, коледжі.</p>
<p><b>Продовження освіти</b></p>	<p>Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових</p>

	<p>знань: підготовка на 10-ому (науковому) рівні НРК України у галузі ветеринарної медицини; освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти. Різні форми навчання впродовж життя (як в Україні, так і за кордоном) для підвищення кваліфікації та удосконалення управлінсько-адміністративної, наукової, дослідницької, педагогічної чи іншої діяльності.</p>
<p><b>5. Викладання та оцінювання</b></p>	
<p><b>Підходи до викладання та навчання</b></p>	<p>Підходи до викладання та навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- активне навчання (інтерактивні методи навчання, що забезпечують особистісно-орієнтований підхід і розвиток системного, креативного та стратегічного мислення; спільне навчання у міждисциплінарних групах; «перевернутий клас»;</li> <li>- навчання через викладання (learning by teaching) (педагогічна практика);</li> <li>- навчання через дослідження (в тому числі участь у виконанні бюджетних та <input type="checkbox"/>м.<input type="checkbox"/>факультетсь науково-дослідних робіт, участь у дослідницьких проектах);</li> <li>- персоналізоване навчання (Personalized Learning): індивідуальні консультації з науковими керівниками; вибіркові фахові дисципліни).</li> </ul>
<p><b>Система оцінювання</b></p>	<p><b>Освітня складова програми.</b> Система оцінювання здобутих результатів навчання за дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового контролю.</p> <p><i>Поточний контроль</i> знань проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу).</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> знань – у вигляді письмових та усних екзаменів, заліків.</p> <p>Під час поточного і підсумкового контролю у процесі оцінювання дисциплін, що забезпечують професійну підготовку враховуються підготовлені здобувачем та опубліковані наукові статті у збірниках, які входять до фахових видань та/або видань, які включені до міжнародних <input type="checkbox"/>м.<input type="checkbox"/>факультетсь баз.</p> <p><b>Наукова складова програми.</b> Оцінювання наукової діяльності здобувачів здійснюється</p>



	<p>відповідно до наукового плану аспіранта через:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- участь у семінарах кафедри, конференціях;</li> <li>- рецензування наукових робіт;</li> <li>- <input type="checkbox"/>м.<input type="checkbox"/>факультетсь;</li> <li>- рекомендації наукового керівника;</li> <li>- проміжні атестації аспіранта у вигляді щорічного звіту про виконання індивідуального плану;</li> <li>- підготовка та презентація дисертаційної роботи.</li> </ul>
<p><b>Форма контролю успішності навчання аспіранта (здобувача)</b></p>	<p><b><i>Освітня складова програми.</i></b></p> <p>Підсумковий контроль успішності навчання здобувача проводиться у формі:</p> <p>екзамен – за результатами вивчення обов’язкових дисциплін освітньої програми циклу загальнонаукової підготовки (філософія науки, дослід у ветеринарній медицині), циклу дослідницької підготовки (реєстрація прав інтелектуальної власності, організація і методика проведення навчальних занять, організація підготовки наукових публікацій, методика та організація підготовки і написання дисертації), циклу мовної підготовки (іноземна мова за професійним спрямуванням, методика підготовки наукових праць іноземною мовою), а також екзамени за результатами вивчення дисциплін професійної підготовки (управління науковими проектами/менеджмент лабораторної діяльності);</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- залік – за результатами вивчення всіх інших освітніх компонентів, передбачених навчальним планом.</li> </ul> <p><b><i>Наукова складова програми.</i></b></p> <p>Наукова складова ОНП передбачає дисципліни циклів загальнонаукової підготовки, спеціальної (професійної), дослідницької підготовки, мовної спеціальної (професійної) та практичної підготовки (обов’язкових та вибіркових) та педагогічну практику, що разом з освітньою частиною програми та науковими дослідженнями за участі наукового керівника, підготуванням та публічним захистом дисертації у спеціалізованій вченій раді забезпечує отримання освітнього рівня «Доктор філософії» за</p>

	спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».
<b>6. Програмні компетентності</b>	
<b>Інтегральна компетентність</b>	Здатність виявляти і розв'язувати наукові задачі та практичні проблеми у галузі ветеринарної медицини зі спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» з використанням та глибоким переосмисленням наявних та створенням нових цілісних знань, а також висувати гіпотези та генерувати нові ідеї щодо освітньої та професійної (виробничої) діяльності.
<b>Загальні компетентності</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями, самовдосконалюватись та формувати системний науковий світогляд.</li> <li>2. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень, синтезу цілісних знань, комплексного вирішення проблем</li> <li>3. Здатність до абстрактного креативного мислення, виявлення, отримання, систематизації, синтезу й аналізу інформації з різних джерел із застосуванням сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.</li> <li>4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій та дотриманням параметрів безпечної діяльності на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії і філософії науки.</li> <li>5. Здатність генерувати нові ідеї та приймати обґрунтовані рішення для досягнення поставлених цілей.</li> <li>6. Здатність розробляти та управляти науковими проектами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, оцінювати потреби фінансування науково-дослідницьких робіт, здійснювати реєстрацію прав інтелектуальної власності.</li> <li>7. Здатність до участі у роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.</li> <li>8. Здатність виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</li> </ol>

	<p>9. Здатність здійснювати діяльність, зберігаючи природне та культурне надбання, ефективно працювати в команді, спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань.</p> <p>10. Здатність дотримуватися норм наукової етики, авторського і суміжних прав інтелектуальної власності.</p> <p>11. Здатність готувати наукові тексти, представляти, обговорювати, вести дискусії та наукову полеміку щодо результатів своєї наукової роботи державною та іноземною мовами в обсязі, достатньому для повного розуміння, демонструючи культуру наукового усного і писемного мовлення.</p> <p>12. Здатність планувати та проводити навчальні заняття, використовуючи компетентнісний підхід (підхід, що базується на результатах навчання).</p>
<p><b>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</b></p>	<p>1. Здатність визначати комплекс необхідних клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик дослідження різних біологічних, хімічних і фізичних чинників з метою аналізу ризиків виробництва, переробки, зберігання, транспортування й реалізації харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження з отриманням достовірних результатів відповідно до поставленої мети.</p> <p>2. Здатність розуміти призначення та застосовувати необхідне професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для проведення певних досліджень стану здоров'я тварин, різних біологічних субстратів тощо з дотриманням правил техніки безпеки.</p> <p>3. Здатність забезпечити наукове обґрунтування санітарно-гігієнічного контролю виробництва, переробки й обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження з метою гарантування їх безпечності та якості.</p> <p>4. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.</p>

5. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень, порівнювати їх з результатами інших вітчизняних і зарубіжних науковців зі спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», робити обґрунтовані та достовірні висновки, створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси.
6. Здатність знаходити шляхи можливого використання отриманих результатів для подальшого розвитку науки, підвищення якості навчального процесу та/або економічної ефективності виробництва.
7. Здатність аналізувати показники безпечності та якості харчових продуктів, побічних продуктів тваринного походження та розробляти нові й удосконалювати чинні методи визначення та оцінювання безпечності, що гарантують належний контроль, у т.ч. арбітражний.
8. Здатність здійснювати просвітницьку та педагогічну діяльність у межах спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», застосовуючи традиційні та інноваційні методи, прийоми, засоби тощо.
9. Здатність володіти професійною іноземною мовою, вільно сприймати, обробляти та відтворювати інформацію іноземною мовою на загальні та фахові теми.
10. Здатність вести наукові дискусії, виявляти і вирішувати наукові задачі та проблеми з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи з дотриманням норм наукової етики і академічної чесності.
11. Здатність здійснювати фаховий аналіз різних інформаційних джерел, авторських методик, конкретних освітніх, наукових та професійних матеріалів зі спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
12. Здатність впроваджувати у виробництво науково-обґрунтовані результати дисертаційних досліджень з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.
13. Здатність формувати структуру наукової роботи, у т.ч. дисертаційної, здійснювати її рубрикацію та змістовне наповнення.
14. Здатність висвітлювати результати наукових

	<p>досліджень з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях.</p> <p>15. Здатність брати участь у наукових дискусіях, критичних діалогах на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію.</p>
<b>Програмні результати навчання</b>	
1. Вільно володіти державною мовою, уміти професійно презентувати результати наукових досліджень іноземною мовами.	
2. Володіти методологічним інструментарієм проведення наукових досліджень у галузі «Ветеринарна медицина» зі спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», керуючись принципами академічної доброчесності та наукової етики.	
3. Генерувати власні ідеї, приймати обґрунтовані рішення, розуміти та визначати мету власного наукового дослідження.	
4. Володіти методами статистичного оброблення отриманих результатів наукових досліджень з використанням сучасних інформаційних технологій.	
5. Знати принципи організації, форми здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел під час підготовки до занять, застосування активних методик викладання.	
6. Розуміти особливості структури та уміти готувати наукові роботи (монографії, наукової статті тощо), керуючись принципами академічної доброчесності.	
7. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних □м.□факультетсь баз.	
8. Уміти проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових наукових положень та ідей щодо ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.	
9. Бути здатним приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за достовірність і новизну власних наукових досліджень та прийняття рішень, вміти мотивувати співробітників рухатися до спільної мети.	
10. Мати досвід спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю загалом за спеціальністю «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».	
11. Аналізувати сучасні наукові праці, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.	
12. Проводити професійну інтерпретацію отриманих результатів досліджень, в тому числі з використанням сучасного програмного забезпечення.	
13. Професійно презентувати результати своїх досліджень на вітчизняних та	

міжнародних наукових конференціях, семінарах, в тому числі іноземною мовою у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.

14. Уміти працювати в команді, у тому числі міждисциплінарній, мати навички міжособистісної взаємодії.

15. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології під час спілкування, обміну інформацією, збору, аналізу, оброблення, інтерпретації різних джерел.

16. Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знати фундаментальні праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи за обраним напрямом досліджень.

17. Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи, які приводять до отримання нових знань.

18. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

19. Розуміти шляхи впровадження результатів наукових досліджень з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи у виробництво, навчальний процес та науку.

20. Здійснювати організацію практичних і лабораторних досліджень з ветеринарної гігієни, санітарії, і експертизи відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.

21. Уміння презентувати результати досліджень, в тому числі у вигляді дисертаційної роботи, захищати результати проведених досліджень.

#### **7. Форми атестації здобувачів вищої освіти**

<b>Форми атестації здобувачів вищої освіти</b>	Атестація здійснюється у формі публічної презентації результатів досліджень у вигляді дисертаційної роботи доктора філософії за умови виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.
<b>Вимоги до кваліфікаційно ї роботи</b>	Дисертаційна робота доктора філософії передбачає розв'язання актуальної теоретичної та/або експериментальної (практичної) проблеми в галузі ветеринарної медицини і свідчить про здатність здобувача вести самостійне наукове дослідження, формулювати нові складні ідеї та обґрунтувати їх. Дисертація є результатом самостійної наукової роботи аспіранта, яка має статус інтелектуального продукту на правах рукопису і пропонує розв'язання актуального наукового завдання зі спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».
<b>Вимоги публічного</b>	Захист дисертаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою

<b>захисту</b>	передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, згідно з чинними вимогами.
<b>8. Ресурсне забезпечення реалізації програми</b>	
<b>Кадрове забезпечення</b>	Науково-педагогічний персонал відповідає вимогам чинного законодавства України. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої програми, є співробітниками Сумського НАУ, забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не менше, ніж один раз на п'ять років. 100% науково-педагогічних працівників задіяних до викладання дисциплін мають наукові ступені та вчені звання.
<b>Матеріально-технічне забезпечення</b>	Забезпеченість навчально-науковими лабораторіями, в тому числі □м.□факультетськими: «ПЛР діагностики в рамках проекту Erasmus+ KA2; «Електронної мікроскопії», «Екології», «Інноваційні технології та безпеки і якості продуктів тваринництва», «Ветеринарна фармація», «Лабораторія хімії».
<b>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</b>	Використання фонду наукових бібліотек ВНЗ м. Суми, Національної бібліотеки України □м.. В.І. Вернадського, Інтернет ресурсів та авторських розробок науково-педагогічних працівників СНАУ
<b>9. Академічна мобільність</b>	
<b>Національна кредитна мобільність</b>	Національна індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки: ННЦ ІКВМ, ДНДІЛДВСЕ, Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Білоцерківський національний аграрний університет.
<b>Міжнародна кредитна мобільність</b>	На основі двосторонніх договорів між Сумським НАУ та вищими навчальними закладами зарубіжних країн-партнерів, зокрема, угодами про співпрацю з Університетом прикладних наук Вайенштефан (Німеччина), Університетом природничих наук у Вроцлаві (Польща), Університетом сільськогосподарських наук та ветеринарної медицини в Бухаресті (Румунія), Університетом м. Терамо (Італія), Університеті природничих наук у Варшаві (Польща), Університетом природничих наук в Любліні (Польща).

## 2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

### 2.1. Перелік компонентів ОНП

№ п/п	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Семестри								Форма підсум. Контролю
			1	2	3	4	5	6	7	8	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
<b>1. Обов'язкові навчальні дисципліни</b>											
ОК 1.	Філософія науки	4,0	x								
ОК 2.	Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	3,0	x								
ОК 3.	Комунікації в науковому середовищі	3,0			x						
ОК 4.	Методологія проведення наукових досліджень	3,0		x							
ОК 5.	Дослід у ветеринарній медицині	3,0		x							
ОК 6.	Моделювання та планування наукового експерименту	3,0			x						
ОК 7.	Реєстрація прав інтелектуальної власності	3,0		x							
ОК 8.	Організація і методика проведення навчальних занять	3,0		x							
ОК 9.	Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	3,0				x					
ОК 10.	Управління науковими проектами	3,0	x								
ОК 11.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	4,0	x	x							
ОК 12.	Методика підготовки наукових праць іноземною мовою	3,0			x	x					
ОК 13.	Педагогічна практика	4,0						x	x		
ОК 14.	Ветеринарне громадське здоров'я	3,0		x							
<b>Разом за усіма циклами основної частини плану</b>		<b>45,0</b>									
<b>2. Вибіркові навчальні дисципліни</b>											
ВК 1		5,0			x						
ВК 2		5,0				x					
ВК 3		5,0				x					
<b>Разом за вибірконими дисциплінами</b>		<b>15,0</b>									
<b>Разом за циклами нормативної та варіативної частин</b>		<b>60,0</b>									

Методика та організація підготовки і написання дисертації, Менеджмент лабораторної діяльності, Якість і безпека продукції АПК, Безпечність та якість харчових продуктів та кормів, Державний ветеринарно-санітарний контроль

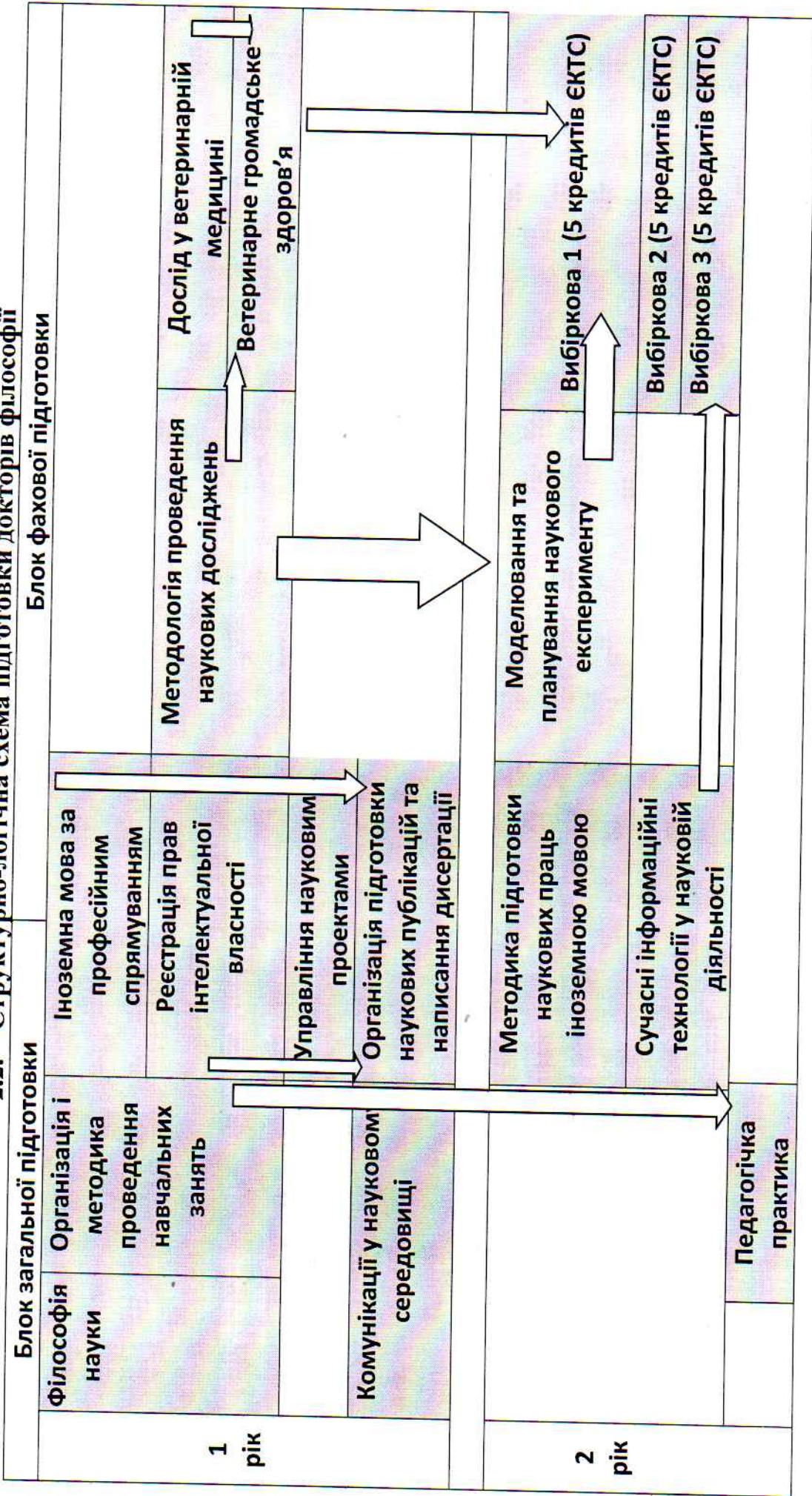


нагляд, Організація та контроль санітарних заходів, Ветеринарна санітарія та гігієна, Ветсанекспертиза.

## **2.2. Структурно-логічна схема ОП**

Здобувачі вищої освіти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

2.2. Структурно-логічна схема підготовки докторів філософії



## **Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти**

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
2. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» від 22. 07. 2014 № 1602-VII
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти //Балуба І. та □ет. Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради. – 29 с.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій».
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016р №600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».
7. Національний класифікатор України: Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010, чинний від 2012-01-01.
8. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010, чинний від 2010-11-01.
9. 9. Области образования и профессиональной подготовки 2013 (МСКО-О 2013): Сопроводительное руководство к Международной стандартной классификации образования 2011. – Институт статистики ЮНЕСКО, 2014. – Режим доступа: <http://www.uis.unesco.org/Library/Documents/isced-f-2013-fields-of-education-training-2014-rus.pdf>.
10. ДСТУ ISO 22000:2007 Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-яких організацій харчового ланцюга (ISO 22000:2005, IDT). – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 30 с.
11. ДСТУ ISO 22005:2009 Простежуваність у кормових та харчових ланцюгах. Загальні принципи та основні вимоги щодо розроблення та запровадження системи (ISO 22005:2007, IDT). – Київ : Держспоживстандарт України, 2010. – 6 с.
12. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 28.01.2002 р. № 178/2002, що встановлює загальні принципи і вимоги законодавства щодо харчових продуктів, створює Європейський Орган з безпеки харчових продуктів і що встановлює процедури у питаннях, пов'язаних із безпекою харчових продуктів.
13. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 882/2004 «Про офіційні заходи контролю, які застосовуються для

забезпечення підтвердження відповідності з кормовим та харчовим законодавством, правилами здоров'я та захисту тварин».

14. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 852/2004 «Про гігієну харчових продуктів».

15. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 854/2004, що встановлює особливі правила організації офіційного контролю за продуктами тваринного походження, що призначені для споживання людиною.

### Інформаційні джерела

1. Національний глосарій 2014-  
[http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy\\_Visha\\_osvita\\_2014\\_tempus-office.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf).
2. НПК – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
3. ESG – [http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines\\_for\\_qa\\_in\\_the\\_ehea\\_2015.pdf](http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf).
4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації –  
[http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya\\_osv\\_program\\_2014\\_tempus-office.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf).
5. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд –  
[http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok\\_sisitemi\\_zabesp\\_yakosti\\_VO\\_UA\\_2015.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf).
6. ISCED (МСКО) 2011 –  
<http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
7. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 –  
<http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
8. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://core-project.eu/documents/Tuning%20G%20Formulating%20Degree%20PR4.pdf>.
9. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів –  
<http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Вид-во «Соцінформ». – Київ, 2010.

**Матриця відповідності визначених ОНП компетентностей  
дескрипторам НРК**

<p align="center"><b>Класифікація компетентностей за НРК</b></p>	<p align="center"><b>Знання Зн1</b> Концептуальні та методологічне знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності</p>	<p align="center"><b>Уміння Ум1</b> Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики <b>Ум2</b> Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності <b>Ум3</b> Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та</p>	<p align="center"><b>Комунікація К1</b> Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому <b>К2</b> Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях</p>	<p align="center"><b>Автономія та відповідальність АВ1</b> Демонстрація значної авторитетності інноваційності високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності <b>АВ2</b> Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення</p>

		комплексних ідей		
Загальні компетентності				
ЗК 1. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями, самовдосконалюватись та формувати системний науковий світогляд.	•	•		•
ЗК 2. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень, синтезу цілісних знань, комплексного вирішення проблем	•	•		
ЗК 3. Здатність до абстрактного креативного мислення, виявлення, отримання, систематизації, синтезу й аналізу інформації з різних джерел із застосуванням сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.	•		•	•
ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій та дотриманням параметрів безпечної діяльності на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії і філософії науки.	•	•		
ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї та приймати обґрунтовані рішення для досягнення поставлених цілей.	•			•
ЗК 6. Здатність розробляти та управляти науковими проектами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, оцінювати потреби фінансування науково-дослідницьких робіт, здійснювати реєстрацію прав інтелектуальної власності.	•		•	•
ЗК 7. Здатність до участі у роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.	•		•	
ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу, брати на себе			•	•

відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.				
ЗК 9. Здатність здійснювати діяльність, зберігаючи природне та культурне надбання, ефективно працювати в команді, спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань.		•	•	
ЗК 10. Здатність дотримуватися норм наукової етики, авторського і суміжних прав інтелектуальної власності.	•			•
ЗК 11. Здатність готувати наукові тексти, представляти, обговорювати, вести дискусії та наукову полеміку щодо результатів своєї наукової роботи державною та іноземною мовами в обсязі, достатньому для повного розуміння, демонструючи культуру наукового усного і писемного мовлення.	•	•	•	
ЗК 12. Здатність планувати та проводити навчальні заняття, використовуючи компетентнісний підхід (підхід, що базується на результатах навчання).	•	•	•	
<b>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</b>				
СК1. Здатність визначати комплекс необхідних клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик дослідження різних біологічних, хімічних і фізичних чинників з метою аналізу ризиків виробництва, переробки, зберігання, транспортування й реалізації харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження з отриманням достовірних результатів відповідно до поставленої мети.	•	•		
СК2. Здатність розуміти призначення та застосовувати необхідне професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для проведення певних досліджень стану здоров'я тварин, різних біологічних субстратів тощо з дотриманням правил	•	•		

техніки безпеки.				
СК3. Здатність забезпечити наукове обґрунтування санітарно-гігієнічного контролю виробництва, переробки й обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження з метою гарантування їх безпечності та якості.	•			•
СК4. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.	•			•
СК5. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень, порівнювати їх з результатами інших вітчизняних і зарубіжних науковців зі спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», робити обґрунтовані та достовірні висновки, створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси.	•			•
СК6. Здатність знаходити шляхи можливого використання отриманих результатів для подальшого розвитку науки, підвищення якості навчального процесу та/або економічної ефективності виробництва.			•	•
СК7. Здатність аналізувати показники безпечності та якості харчових продуктів, побічних продуктів тваринного походження та розробляти нові й удосконалювати чинні методи визначення та оцінювання безпечності, що гарантують належний контроль, у т.ч. арбітражний.	•			•



СК8. Здатність здійснювати просвітницьку та педагогічну діяльність у межах спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», застосовуючи традиційні та інноваційні методи, прийоми, засоби тощо.		•	•	
СК9. Здатність володіти професійною іноземною мовою, вільно сприймати, обробляти та відтворювати інформацію іноземною мовою на загальні та фахові теми.	•	•		•
СК10. Здатність вести наукові дискусії, виявляти і вирішувати наукові задачі та проблеми з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи з дотриманням норм наукової етики і академічної чесності.	•		•	•
СК11. Здатність здійснювати фаховий аналіз різних інформаційних джерел, авторських методик, конкретних освітніх, наукових та професійних матеріалів зі спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»	•			•
СК12. Здатність впроваджувати у виробництво науково-обґрунтовані результати дисертаційних досліджень з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.		•	•	•
СК13. Здатність формувати структуру наукової роботи, у т.ч. дисертаційної, здійснювати її рубрикацію та змістовне наповнення.	•			•
СК14. Здатність висвітлювати результати наукових досліджень з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях.	•			•
СК15. Здатність брати участь у наукових дискусіях, критичних діалогах на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію.	•		•	•

Таблиця 2

## Матриця відповідності визначених ОНП результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																										
		Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	ІК 1																											
ПРН 1	+																											
ПРН 2	+																											
ПРН 3	+																											
ПРН 4	+																											
ПРН 5	+																											
ПРН 6	+																											
ПРН 7	+																											
ПРН 8	+																											
ПРН 9	+																											
ПРН 10	+																											
ПРН 11	+																											
ПРН 12	+																											
ПРН 13	+																											
ПРН 14	+																											
ПРН 15	+																											
ПРН 16	+																											
ПРН 17	+																											
ПРН 18	+																											
ПРН 19	+																											
ПРН 20	+																											
ПРН 21	+																											

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	
OK1								+		+				+								
OK2				+	+							+										
OK3					+			+					+									
OK4		+	+											+						+		
OK5		+	+	+				+				+						+			+	
OK6		+	+							+								+			+	
OK7																						
OK8	+				+															+		
OK9	+										+											
OK10			+						+													
OK11	+				+								+									
OK12	+					+					+											
OK13					+																	
OK 14																						
BK1						+						+										
BK2		+																			+	
BK3		+																				+